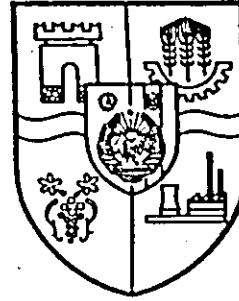

Arăta roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Arad, anul XXXV

Nr. 10 003

4 pagini 30 bani

Simbătă

22 iulie 1978

INITIATIVĂ, RĂSPUNDERE, HĂRNICIE LA FIECARE LOC DE MUNCĂ

Toate angajamentele depăsite

Cu remarcabile succese în munca întâmpină zile de 23 August și colectivul întreprinderii "Victoria". Bilanțul primului semestrului reiese că încă din prima jumătate a anului toate angajamentele asumate în întrecerea socialistă în cincea mari sărbători au fost îndeplinite, unele chiar depăsite. La producția fizică, de exemplu, depășirea se concretizează în peste 7000 ceasuri echivalente, față de un angajament anual de 10 000 bucăți. Depășirea producției, fără a determina și depășirea producției nete, care se cifrează la circa 400 000 lei, și livrările suplimentare la fondul pleșet de

peste 1,3 milioane lei.

Continuindu-și seria succeselor, acest harnic colectiv a înscris în primele două luni de luna Iulie noi fapte de cinstire pe panoul întrecerii: realizarea planului lunar al producției fizice în proporție de 80 la sută.

Toate aceste succese sint rodul ampliei munci politice și organizatorice desfășurate de organizațiile de partid pentru întărirea disciplinei în muncă, concretizate în realizarea unor indici superlori de utilizare a capacitaților de producție (aproape 92 la sută) și a timpului de munca (94,4 la sută).

Forjarii în întrecere

Forja de la I.V.A., ale cărei ciocane se aud plin depărtă, pare făuritul lui Vulcan. Buletinul scurte zgâriile pământului, iar sunetul lui vibrează ca o coardă de horă. Akus, în secție, imaginilor auditive îl se asociază un fantastic spectacol vizual. Oamenii de bronz în încordările de arc sunt printre între-un flimic dans al muncii. În lumina flăcărilor, prin mișuuri ce mitraliol visat de alchimist, transpiră devine aur.

Carnet de reporter

I-am cunoscut și pe Stefan Buza și Mircea Junc, Francisc Makos și Ludovic Holasz – ceilalii membri ai echipei. Toți sint oameni dintr-o bucată. În patru ani n-au modelat numai metalul, ci și relațiile dintre ei. Sint prietenii. Cel cincii, români și maghiari, sint intim și organice articulați la același interes – producția. Sint un exemplu, a alătrat Teodor

Hag, secretarul comitetului de partid pe secție. „Acum, cu o zi de odihnă în plus pe lundă, ne spune N. Panda – mai leșim cu familiile la iarbă verde”. Evident, prietenia dintre ei nu este înscrisă doar în perimetru întreprinderii. „Să fie grea munca la forjă! Este, dar nici noi nu suntem din orice altuia”, – spunește șeful echipei. Semnificativ: mi se pare lipsit că lui Francisc Makos îl să-olești cu doi ani în urmă „un halat”, adică un post mai comod. Unul ziceau că are dreptul, omul terminase liceul. Dar nu. P. Makos a preferat să lucreze în meseria lui, să rămână într-peleșul lui.

Am cunoscut în secție și alii oameni fruntași în producție, am notat clise care semnifică realizările lor, am consemnat cuvinte de laudă pentru harnicia lor. Oamenii de bronz sint frumoși. Trebuie să-l vedeați munca.

FLOREA LUCACI

Mereu în frunte

N-a fost an în care destotințul colectiv al întreprinderii mecanice a agriculturii și industriei alimentare să nu întimpine marea noastră sărbătoare națională cu realizări demne de toată lăuda și care să-l situeze mereu în rindul fruntașilor județului și ai țării. Să în acest an, cu toate că față de aceeași perioadă a anului trecut producția globală a înregistrat un spor de aproape 17 la sută, iar producția marfă de peste 17 la sută, zina de 23 August este întămpinată cu un bilanț semestrial bogat: depășirea producției marfă cu aproape 16 milioane lei, concretizată în numeroase mașini și utilaje pentru zootehnie și pieșe de schimb pentru tractoare și mașini agricole în valoare de aproape șapte milioane lei și un spor al producției nete de aproape 1,2 milioane lei.

In prima două decăde ale lunii Iulie, acestor sporuri le-au mai fost adăugate utilaje și mașini agricole realizate peste plan a căror valoare se ridică la aproape două milioane lei.

De menționat că o bună parte a acestui spor s-a realizat ca urmare a creșterii productivității muncii peste nivelul planificat.

Sectorul II al întreprinderii textile arădene. Să aici zina de 23 August este întămpinată cu rezultate remarcabile în întrecerea socialistă. Clisul nostru le prezintă pe Magdalena Boros și Viorica Gresenco, care se evidențiază pentru grijă față de calitatea ţesăturilor.

Eficiența specializării în cultivarea legumelor

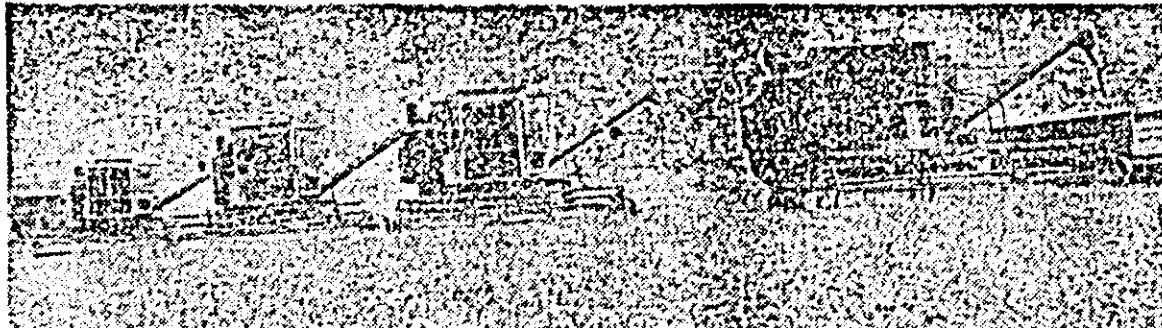
Avin în vedere specificul zonelor legumicole în care este amplasată cooperativa agricolă din Aradul Nou, să căută ca an de an să se cultive sortimentele cele mai adecvate altui solului fermel noastră cît și cîntelor pieței municipiului. În prezent, ferma cultivă tomate și rădăcinoase de dif-

erite specii pe suprafață de peste 100 ha, iar în cultură succesiivă varză, castraveti, dovleciu, spanac, pe 35 ha. Cultivăm, de asemenea, legume în solarii pe 4 hectare, unde obișnem producții de 70 000 kg roșii, cu un venit la ha de circa 250 000 lei, 30–35 000 kg varză umpurie, cu un venit la ha de 140 000 lei. În prezent, suntem în plin sezon la recoltatul roșilor și zilnic livram, pe baza graticulului

muncii noastre se datoresc în primul rînd unor legumicultori cu o bogată experiență, cum sunt Eleonora Nicoară, Maria Toma, Floarea Brănești, Dafina Rotaru, Găspăr Oprean, Ioan Rusu și alții care imbină cu bune rezultate mijloacele tehnice avansate cu însușinarea în munca de zi cu zi.

Ing. MARIA SABĂU,
șeful fermei legumicole a C.A.P.
Aradul Nou

ÎN CİTEVA ZILE SĂ TERMINĂ RECOLTATUL GRİULUI!

În întreprinderile agricole de stat

În întreprinderile agricole de stat din județ griful a fost recoltat pe 2 550 ha (21 la sută), mai avansate fiind I.A.S. Ineu, Urviniș, Peceica, Șagu și „Scintela”. Tot pînă acum, pe ogoarele I.A.S.-urilor s-au semănat în cultură dublă 4 500 ha cu porumb, 270 ha cu soia, 150 ha cu legume și 730 ha cu plante furajere.

Și pe terenurile în pantă se recoltează din plin

La cooperativa agricolă de producție din Lunca Teuzului, comună Bellu, se lucrează de cîteva zile la secerișul grifului. Datorită bunelor organizări a muncii, cel puțin patru combini C 12 au reușit să atingă viteză zilnică planificată, totuși mijloacele de transport asigură punerea operativă la adăpost a plinil. Astfel, în patru zile, din cele 360 ha cultivate cu grușă s-au recoltat 140 ha. Producția este bună, depășind-o pe cîea planificată și se prevede că în 6–7 zile bune de lucru să se termine recoltatul.

În fruntea lucrărilor se află mo-

canizatorii P. Mancea și I. Curta, care începând de la ora 5 fac întreținerea tehnică, eliminând mîcile defecțiuni din ziua precedență și totodată verifică reglajele pentru a asigura bună funcționare a combinelor pînă seara tîrziu.

A început secerișul grifului și la C.A.P. Tăgădău, unitate situată într-o zonă deluroasă, unde harnicii și pricopușii combineri Ioan Hirje, Simion Sărac și Ilie Panda și-au asumat răspunderea recolării lanurilor dispuse în pante, teuind să asigure o viteză zilnică mulțumitoare.

IOAN POPA,
secretar adjunct al comitetului
comunal de partid Bellu

SECERIȘ FRUMOS...

III face o mare plăcere să vezi lanuri curate, cu spică pline de boabe grele. Cu asemenea calități se prezintă și griful cooperativul agricol din Mallat, unde combinile adună din pînă recolta bogată.

Totuși președintele, dumneata care a participat la peste 20 campanii de vară, ce ne-ai putea spune despre cîea de acum? Ludovic Szöke, a stat

înțel pe glanduri. După o vreme, cu gîndirea blind de înțelepciune care-l caracterizează, afirmă:

— Secerișul de anul acesta e frumos. Frumos, în sensul că merge bine, că avem o recoltă bogată. Ceea ce îl deosebește de celelalte este harnicia combinerilor.

Ultimul cel din frunte este Zoltan Herceg. Este un om și jumătate. Nu o spun numai la figurat ci și la modul real. În 6

zile a recoltat cu „Gloria” 240 tone de grușă. De poata lui de lucru s-au molipsit și ceilalii. Pavel Berla a realizat 260 tone, Mihai Albert aproape 200... Lună a fost o zi record pentru Herceg. El a recoltat 56 000 kg... — Ce-l determină să atingă asemenea rezultături?

— În primul rînd recolta mare pe care el și-a plămădit-o pînă munca

Pe un front larg

In aceste zile, mecanizatorii și cooperatorii din Zărani și Cîntei desfășoară pe un front larg bătălia pentru strîngerea grifului și pregătirea recoltei viitoare. La C.A.P. Zărani, în primele trei zile după declanșarea secerișului s-a recoltat grul de pe 210 ha. Să la C.A.P. Cîntei, în condiții grele cauzate de timpul nefavorabil, în două zile s-au recoltat 100 de ha. Paralel se acționează în flux continuu la însamînarea culturilor duble.

SEVER SABĂU,
coresp.

lor încă din toamna la însamînă și pe care se străduiesc să o strîngă cît mai repede și îndăr pierderi. De altfel, ne apropiem de sfîrșit cu bune rezultate mijloacele tehnice avansate cu însușinarea în munca de zi cu zi. In aceste zile, mecanizatorii și cooperatorii din Zărani și Cîntei desfășoară pe un front larg bătălia pentru strîngerea grifului și pregătirea recoltei viitoare. La C.A.P. Zărani, în primele trei zile după declanșarea secerișului s-a recoltat grul de pe 210 ha. Să la C.A.P. Cîntei, în condiții grele cauzate de timpul nefavorabil, în două zile s-au recoltat 100 de ha. Paralel se acționează în flux continuu la însamînarea culturilor duble.

Pîrîndind acest lucru, al harnicel de la Mallat, n-am uitat cuvîntele președintelui, într-adevăr, e un seceriș frumos... A. HARŞAN

Sporește calitatea muncii cultural-artistice

În cadrul primei ediții a Festivalului național „Cintarea României” artiștilor amatori de la Combinatul de prelucrare a lemnului din Arad au obținut o serie de succese, mai ales la brigada artistică și dansuri. Desigur că aceste rezultate de debut au ambiționat și mai mult factorii responsabili și pe artiștilor amatori. Astfel, în acest an participările au crescut nu numai ca număr, ci și din punct de vedere calitativ. Despre aceasta ne-a vorbit tovarășul Ioan

Groza, membru în comitetul sindical al pe combinație.

— Putem aprecia că la cea de-a doua ediție a festivalului muncii și creației libere no prezintă mult mai bine decât la prima ediție. Măsurile luate pentru îmbunătățirea conținutului muncii cultură-artistică s-au văzut cu profitul conținutării artistice cu întreprinderea de struguri. Dacă la ediția trecută ne-am prezentat doar cu brigada artistică și formația de dansuri, în prezent avem și alte formații artistice, cum sunt cele de montaj literar și dans teatral. De asemenea, ne străduim să îmbogățim conținutul de idei ai noilor formații, precum și creșterea nivelului artistic. De altfel, pot să vă spun că am participat la mai multe manifestări cultură-artistică în localitățile județului, unde programele prezentate s-au bucurat de aplauze bune din partea publicului. As exemplifică în acest sens cu spectacolele institutului „Rădăcini nemurătoare”.

— Cum vă pregătiți pentru sază municipală a festivalului, care va urma la toamnă?

— Vom participa cu toate formații artistice amintite, la care mai adăugăm și o plecă de teatru care se află în curs de finalizare, grăbie sprijinul dat de actorul Iulian Copaceanu de la Teatrul de stat din Arad. Se menține mult, constând în și cu mare pasiune. Componentii formației noastre sunt hotărîți să facă totul pentru ca să ocupăm un loc fruntaș și să mergem chiar mai departe, la sfârșite următoare.

Ne sunt create toate condițiile de muncă, materiale și organizatorice pentru a reuși acest lucru.

— Cine sunt membrii acestor formații artistice?

— Spre satisfacția noastră, toți componentii formației artistice sunt muncitorii din cadrul combinatului nostru, mulți tineri, dorinți de a face cunoscut preocuparea lor pentru artă, pentru frumos, pentru educație culturală a maselor largi de oameni ai muncii. Pot să remarc și să apreciez strădania tuturor pentru a realiza spectacole de calitate, evidențând în mod deosebit pe Anghel Ilina Simion (formația de dansuri), Ioan Kiss (orchestra de muzică populară), Ana Valda (solistă), Marinela Sîrba (recitalistă), Dumitru Suciu, Veronica Drăgan, Dumitru Stan (brigada artistică de agitație) și mulți alții.

M. BONTA,
C.P.L. Arad

La C.P.L.

Literatura română în edituri de pește hotare

Noi volume de beletristici clasică și contemporană românească au ieșit, recent, de sub tiparul unor edituri de pește hotare.

În U.R.S.S., editura „Detskaja Literatura” din Moscova, a publicat cunoștințul roman al lui Mihail Sadoveanu „Neamul Soimărcășilor”. Traducerea aparține lui Mihail Friedman, iar ilustrațiile sunt semnate de O. Grossie. La Riga a apărut o antologie intitulată „Zina poeziei”, în care sunt inserate trei tablouri de Tudor Arghezi — „Talentul meu”, „Ce este poezia” și „Scris, nescris”, precum și cinci poeme de Anghel Dumbrăveanu („Vino, îi spun”, „În carte și pată”, „Caii de timp”, „Pe marginea cerului” și „Altă lumină”). În traducerea scriitorului Leons Briedis, romanul lui Laurențiu Fulga „Moartea lui Orice” a fost tipărit de editura „Eesti Raamat” din Tallinn. Într-o târnăcică realizată de Aleksel Sehtman.

Cititorii polonezi le sunt oferiti două din romanele scriitorului Alexandru Ivăsluc: „Apa”, apărut în editura „Piv” din Varșovia, în traducerea lui K. Wajda, și „Păsările” alături sub tipar la „Książka Wiedza”, în târnăcică lui Janina Wrzoskowa. Sub îngrășarea poetului bulgar Nikolai Zidarov, editura „Narodna Kultura” din Sofia a tipărit volumul de versuri ale lui Valentin Desiliu, „Pasăre sărd somn”.

Cu tractorul la petiție

Intr-o săptămână frumoasă din această vară, trei junii, pe numele Victor Leonte, Traian Ușnicău și Dorel Altanase, încadrati în I.S.C.I.P. Ceala, după ce s-au cinsit virtos, au hotărât să facă o împărată de săi și se ducă vestea: „Mergem peștiori — a propus unul — am eu o dulceajă de foarte la Șofronie, de să măncină”.

„Zis și făcut, dar cu ce să mergem?” — a întrebăt, al doilea, Victor Leonte, fiind și cel mai mic, dar și cel mai ișteț, dintre frații de păhar, a găsit, soluție originală: a pornit tractorul nr. 41-AR-1354, aflat în incinta fermecii nr. 4 canton, aparținătoare de I.S.C.I.P. Ceala și au pornit la drum spre casa Dulcineei. Să asemenei printelor din poveste, căre în drumul lor, spre aleasa inițială întîlnieau tot felul de obstacole, V. Leonte, să-a păținăt la primul pod întâlnit pe sosea. Să nu credeți cineva, că de sub pod ar fi ieșit vrea reptile florăsoase cu numări cito capete, gata să-i

NOTĂ

din cabină deteriorată; coi, trei și-au dat seama că au fost la un pas de a-și pierde viața. Spre norocul lor — mare noroc! — „crai” au scăpat doar cu leziuni ușoare.

Ne-am întrebat, pe bună dreptate, cum a fost posibil ca trei, însă ameții de, alcool, să la un tractor din incinta unei unități sociale? De unde cheia? „Am avut eu o cheie”, ne-a declarat V. Leonte. Așa să fie ogre?

— Chiar dacă nu avea cheia tractorului, acesta putea fi pornit doar cu ajutorul unei sârmă,

ne-a spus Gavrilă Ruja, șeful sectorului construcții de la I.S.C.I.P. Ceala.

— Să înțelegem atunci că oricine vrea poate să se urce la volan și să meargă la promenadă cu tractorul întreprinderii?

— Normal ar fi fost să fie închiusă cabină, dar chiar dacă era acolo un lacăt...

Nu-l, contraricem, pe șeful sectorului, în subordinea căruia se află și cei trei, dar ne manifestăm nedumerirea că pînă acum nu s-au găsit soluții pentru prevenirea unor asemenea abateri, care, aşa cum am arătat, se pot încheia tragic. Iată de ce această stare de lucru trebuie curmată, luindu-se măsuri pentru ca nici o persoană irresponsabilă să nu mai poată scoate nimic din incinta fermecii.

ȘTEFAN TABUJA

Cpt. PETRU MOTIU, șeful biroului circulație de la Miliția-municipiului

din Timișoara, 19—20. Calendoscop sonor.

Duminică, 23 iulie
7,30—8,30 Ora satului. Bucuroșie de oaspeți? Cu microfonul printre cei ce menesc și trăiesc în comuna Cenad, județul Timiș.

timpul probabil

Pentru 22 iulie: Vreme instabilă și răcoroasă cu cerul schimbător. Vor cădea precipitații locale mai ales sub formă de averse de ploaie. Însoțite de descărcări electrice. Vîntul va sufla moderat cu intensificări temporare din sectorul vestic. Temperatura minimă, noaptea, va fi cuprinsă între 9 și 14 grade, iar ziua, maximă, între 20 și 25 grade.

LOTO

Tragerea: din 21 iulie.
I. 53 68 26 15 88 69 4 8 36.
II. 44 30 78 41 81 57 42 74 45

mica publicitate

VIND apartament bloc 2 camere, parter, Calea Romanilor. Telefon 1.18.64, după ora 20. (4249)
VIND apartament 2 camere, confort II, C. A. Vlaicu, bloc 7, scara E, apart. 18, după ora 19, sau telefon 1.23.05. (4281)

VIND autoturism Dacia 1100, perfectă stare de funcționare. Telefon 7.38.68 și 1.39.15. (4316)

VIND autoturism Volkswagen 1600, Comuna Tudor Vladimirescu, str. Republicii nr. 30. (4320)

VIND autoturism Volkswagen 1500, tip limuzină. Telefon 3.06.40. (4224)

VIND urgent casă ocupabilă, str. Mînerval nr. 30. Informații: telefon 7.69.87. (4226)

VIND apartament ocupabil, confort II, C. A. Vlaicu, bloc 2-B, scara A, apart. 35. (4227)

VIND magnetofon „Sony”, T.C. 270 stereo. Telefon 3.19. 69. (4232)

VIND apartament bloc confort I, sporit; cu gaz, 2 camere. Informații: Piața Avram Iancu nr. 2, apart. 7. (4233)

VIND autoturism Vauxhall 1500, în stare bună. Telefon 3.99.51, orele 13—19. (4239)

VIND apartament 2 camere, confort I, ocupabil; pe Calea Romanilor. Informații: telefon 1.31.01. (4240)

VIND covor persan mare, 12 000 lei. C. A. Vlaicu nr. 27; apart. 1. (4242)

VIND poartă de fier pentru găruj, radiator electric nou. Telefon 1.50.27. (4250)

VIND cărucior copil. Telefon 3.34.26, orele 8—10 și 16—20. (4253)

CUMPĂR apartament 4 camere, zonă centrală, sau casă cu grădină. (4225)

SPORT SPORT SPORT SPORT

Cîteva notări privind regulamentul de transferare a fotbalistilor

din județul unde au fost repartizați.

Pentru a veni în sprijinul asociațiilor sportive din județ, unde acum sint destule preocupări pentru transferări, precizăm că transferul jucătorilor de fotbal se face pe baza următoarelor acte: cerere de transfer tip F.R.F., semnată de jucător și asociația care îl solicită; acordul scris tip F.R.F. valabil pentru anul în care acesta se eliberează, al asociației la care jucătorul este legitimat; cerere de transfer tip F.R.F., semnată de jucător și asociația care îl solicită; acordul scris tip F.R.F. valabil pentru anul în care acesta se eliberează, al asociației la care jucătorul este legitimat; consimțământul scris al părinților (tutorilor) pentru jucătorul junior și copil; chitanța de depunere a acteelor de transferare do către asociația care a solicitat-o; și personala aflată în evidență comisiei județene de fotbal, dacă se solicită transferarea pentru echipă de divizia A, B și C; adeverință de înădrău în producție și acto doveditoare că domeniul stabilit în orasul respectiv.

Cerările de transfer menionate de toate actele menționate mai sus, ca și actele care prezintă stării și nu vor fi luate în considerare. Aprobarea transferului pentru echipele care activează în campionatul municipal și județene sint de competență comisiile județene de fotbal. În legătură cu activitatea de transferări în județul Arad actele de transfer pentru campionatul municipal și județean se depun la: C.J.E.P.S. Arad pînă la data de 31 iulie 1978 ora 21. Sîi încă un anunț: nu se prezesc acte prin postă.

GH. NICOLAI

Meci de pregătire: U.T.A. — Mureșul Deva

Mișc. 23 iulie, ora 10, pe stadionul U.T.A. În cadrul meciului completat cu jucători tineri din eșalonul inferior, ca: Duckădam, Boicu, Tamas, etc.

Programul competițiilor

Fotbal: Cupa de vară programată mișcă-mișcă, de la ora 17, pe stadionul U.T.A., are loc faza de zonă a campionatului republican rezervată juniorilor I și „Dacinda” pentru echipele care activează în campionatul municipal și județene sint de competență comisiile județene de fotbal. În legătură cu activitatea de transferări în județul Arad actele de transfer pentru campionatul municipal și județean se depun la: C.J.E.P.S. Arad pînă la data de 31 iulie 1978 ora 21. Sîi încă un anunț: nu se prezesc acte prin postă.

Tenis de camp astăzi și mișcă-mișcă, dimineață și după-amiază, pe terenurile Clubului U.T.A., continuă întreccerile fazelor de zonă (echipele juniorilor) a campionatului republican, fiind prezente echipe din mai multe județe ale țării.

În cîteva rînduri

La Constanța, în zilele de 28 și 30 iulie se va desfășura un turneu internațional de fotbal. În prima zi, lotul A al Juriilor noastre va întîlni formația Lokomotiv Plovdiv, iar lotul olimpic va întîlni echipa Karl Zeiss Jena.

Cu nemărginită durată anuală că se împlinesc o-

de cînd ne-a părăsit pentru totdeauna prealubitul nostru lăs-

frate și cununat. TEODOR PĂ-

TRUȚ. Comemorarea duminică, 23

iulie, ora 13, în Sepreas. Familiile îndoliile Petru și Blindea.

(4278)

Cu adincă durere anuntăm implinirea la 22 iulie, a unui an de cînd ne-a părăsit lăs-nostru TEO-

DOR ANDRAS, de 25 ani. Părin-

ții, nominalită.

Fîrca îndoliată, anunță că adincă durere pe cel care îi au cunoscute și iubite pe PETRE UGLIS în-

vătător — scriitor, că s-a slins

din viață în ziua de 20 iulie 1978.

Înmormintarea va avea loc în

ziua de sămbătă, 22 iulie 1978,

la cimitirul din comuna Gurahon-

ță. (4234)

Mulțumim celor care prin parti-

cipare la înmormintare, cu flori

și condoleanțe au fost alături de

noi la pierdere, iubitel noastre

fîrce, să și ne poată.

MONICA BARBU, decedată la 13 iulie

1978 în vîrstă de 23 ani. Familiile

îndoliile Barbu și Veres.

(4238)

Sora și prietenii anunță cu

nemărginită durere încreștere

din viață a iubitei noastre

MAGDA EIBENSÜTZ. Înmorm-

intarea va

Sâmbătă, 22 iulie 1978.

Începuturile mineritului în Munții Apuseni

Din cele mai vechi timpuri, istoria mineritului în Munții Apuseni este legată aproape exclusiv de exploatarea aurului. Dovizi istorice scrise din sursă română atestă că în Dacia se extrăgeau cantități importante de aur pentru acele vremuri, însă numeroase mărturii arheologice dovedesc că această delectnicie este mult mai veche.

O mărturie scrisă mai veche decât cea a romanilor, este cea a marelui istoric grec Herodot. Înțeptul că Herodot cunoște ocuparea locuitorilor din acestă ținutură confirmă dovezile că vechii greci au avut legături cu acestia și au participat la prelucrarea aurului extras. În săpaturile arheologice efectuate în regiune s-au descoperit numeroase mărturii ale acestor colaborări, monede de aur datând din secolul al VII-lea î.e.n. precum și scule folosite la extragerea și prelucrarea aurului.

Desi nemărturisit făsăs, răzbăile Romel împotriva dacilor au avut drept scop și prădarea marelui tezaur de aur al acestora. De asemenea, așteptările le-au fost răsplătită. Se știe că Trajan a luat din Dacia o probă atât de bogată în aur încât

a putut construi la Roma magnificul lor care-l poartă numele, în timp ce în Egipt cursul aurului a scăzut brusc după victoria asupra dacilor. Un cronicaș bizantin din secolul al VI-lea, Iohannes Lydos, vorbește de cifra fantastică tradusă în unități de măsură moderne și evaluată de invățătul francez J. Carcopino la 165 500 kg aur. Evident, este o exagerare, dar această cifră oglindăște, totuși, o realitate, aceea a bogăției de aur capturat de romani victorioși.

După cucerirea Daciei, extracția și prelucrarea aurului au fost organizate sistematic, romani numind un „procurator aurarium” ca reprezentant al Impăratului. În timpul ocupației romane, tehnica de exploatare a Imbunătățită, folosindu-se dălti și ciocane de fier, precum și un sistem de sfârmare a rocilor dure cu ajutorul focului. Peste roca puternic încălzită se aruncă apă rece cu ojet, producându-se numeroase fisuri, astfel că dislocarea se face relativ ușor. În numeroase mine (Ruda, Zlatna, Caraci etc.) se găsesc și în prezent lucrări miniere datând din epoca romanică și prelucrarea aurului.

Locuri de odihnă ale minerilor. Transportul minereului la suprafață se facea în desagi sau într-un fel de troace scoase în trunchi de copac. Pentru iluminat în subteran se folosea „strelațul”, un fel de opală cu ulei. Un exemplar de asemenea opală există la muzeul din Brad.

Pentru extragerea aurului, minerul aurifer era zdrobit într-o piuă, din piatră dură sau din fier, materialul astfel măcinat fiind spălat și stăcurat prin ieșături dese din liniă. Din aceste ieșături aurul era recuperat prin spălare și apoi topit și turnat. O piuă de fier din perioada respectivă, având dimensiuni relativ mari, a fost descoperită în apropiere de Brad.

După unele estimări, în timpul celor 166 de ani al ocupației romane, din minele Munților Apuseni s-au extras peste 500 000 kg de aur și circa 1 000 000 kg argint. Sigur, și cifrele respective sunt exagerate, dar ele vorbesc despre bogății Daciei.

Părăsirea Daciei de către romani nu a dus la încreștere activității miniere în Munții Apuseni, fiind reluată pe scară mai mică de diferiți proprietari.

„Autoturismomaniacul”

„Autoturismomania” este o „boală” de care suferă unii proprietari de autoturisme. Cauza nu s-a putut stabili încă. În schimb, manifestările ei sunt inconfundabile, afectând, în special, nervii celor neainiști de acest „simptom”.

„Bolnavul” se numește „autoturismomaniac”. Să încercăm, în cel mai urmăză, să facem „radiografia” cazului. Astfel, vom spune că „Autoturismomaniacul” nu mai este — în fapt — proprietarul mașinii. Roulurile s-au inversat... „Zeul” cu trup de tablă și înimă de X CP li dictează toate gesturile. Își asuprește adoratorul și, prin intermediul lui, osuprește și pe alii care n-au nici în elini-nici în mineci cu acoasta „divinitate” motorizată.

„Zeul” comandă: „Te vreau cu mine!”. Să „autoturismomaniacul” nu-l părăsește niciodată...

Treboule să facă niște cumpărături de la un magazin situat la cîțiva metri distanță de locuință... Hop în mașină! „Aude” la radio cîte ceva despre utilitatea mersului pe jos? Inchide butonul și... hop în mașină!

Cea mai cumpălită lovitură pentru un „autoturismomaniac” o constituie suspendarea (din difertite motive) — consum de alcool, exces de viteză etc.) a carnetului de conducere. Atunci „bolnavul” își simte existența secuții... Nostalgia, doruri arzătoare, însomni, prelungite, invidia cununății fătu de fericiții care se astăță la volan. Să știe așa „autoturismomaniacul” transformă un lucru, din plăcere și utilitate, într-un defect.

DANIEL MARIS

UMOR

Doi prieteni se întâlnesc pe stradă.

— Vrei să dejunăm împreună? — zice primul.

— Da, cu placere, răspunde celălalt.

— Bine, alunci să un telefon soției tale și spune-l să pună un tăcău în plus.

Pe vremea când lucra în presă, Mark Twain a primit o povestire de proastă calitate, care purta următorul titlu: „De ce trăiesc eu?”. Taxa de return era anexată. Mark Twain a înapoiat povestirea adăugind: „Pentru că nu mi-am învins personal povestirea”.

Cu vădită dorință de a-l pune pe poet în incercătură un individ i-a pus lui Pușkin următoarea întrebare:

— Alexandru Serghievici, ce tangență este între mine și soare?

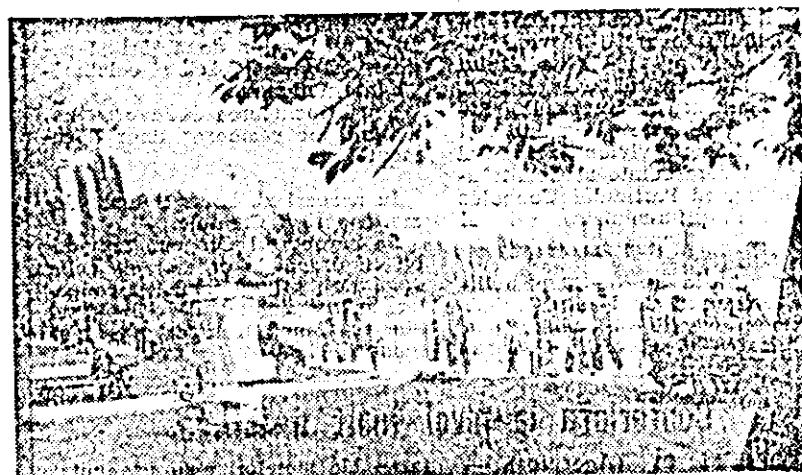
Răspunsul a fost spontan și ironic:

— Nică la dumneavoastră, nici la soare: omul nu se poate viață fără să se înrundă.

Friedrich cel Mare a vizitat la Dresden palatul contelui Heinrich von Brühl. Văzând imponanta colecție de peruci a acestuia, regele a exclamat:

— Colossal! Ce de peruci, pentru un om care nu avea cap!

Din judecătă de pretutindeni

La plimbare pe frumoasa lăzejdă a Mureșului.

Foto: ST. L. SIMON

Documente epigrafice românești

SISTEMATIZARE

• Codobaturile galbene ating în timpul zborului de migrație 45 km/oră (în zborurile obișnuite, doar 35 km/oră);

• Graurii ating în zborul de migrație 70 km/oră (în zborurile obișnuite, 45 km/oră);

• Rojetele sălbaticice mari au o viteză de migrație de 85 km/oră;

• Lebedele — 65 km/oră;

• Rândunelo — 55 km/oră;

• Cîntezele și altele, specii mărunte: 40 km/oră;

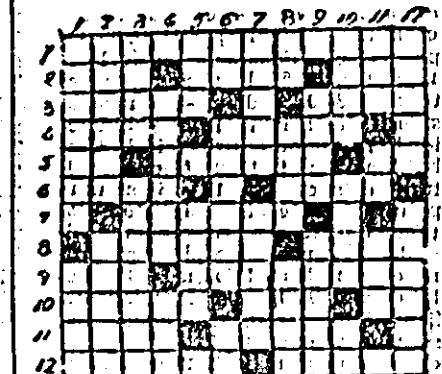
• Limicele (lăzărari și culici): 60–80 km/oră;

• Lăstunii: 100 km/oră;

• Soimul: călător (Faleo peregrinus), zboră în mod obișnuit, cu 50 km/oră, dar cind atacă, în picaj, atinge peste 300 km/oră.

INCREDIBILĂ CUCIȘARE

SPORT

ORIZONTAL: 1. Mănunchi de calișuri, în temă. 2. Parte a unei competiții sportive — Cadru pentru flutura sau delin... — Disciplina sportivă. 3. Nu se joacă îndeplasare — Nume feminin. 4. Lovitură severă — Preludiu nocturnelor sportive. 5. Pe... pările... — și po... gheafă (pl.). — Întrecut... în final. 6. Sport național — Tren... pentru înlinirile de tenis. 7. Conjugat cu suliță, și... creutăjă. 8. Bară... dat de fier — Cheia succesiului în întrecerile sportive. 9. Fier... — În luptă cu stacheta (pl.). 10. Înfringeri — Zeul vînturilor — Canoe... avocaleș. 11. La ochi... și la gât. 12. Club sportiv fruntaș în jara noastră — A se olătura.

VERTICAL: 1. Își deschid porțiile prinunda și lo... inchid în pragă de iarnă (sing.). — Adincime mare. 2. Blocat uneori la mantinelu (pl.). — Momentul plecării în cursă. 3. Program de lucru — ... în bazin. 4. A despărțit... — Parte dintr-o... plasă. 5. Dlinițiv feminin — Acoperiș cu un strat gros. 6. În trinol... — Aripi a unei echipe de fotbal — Începe... gala. 7. Altă disciplină sportivă — Porturile de teren în care fotbalistii joacă cu multă grija; 8. Unitate — Fotbalist român — Ambărâtul sportivă. 9. Au categoria lor la box, luptă etc. — Alearga, sare, aruncă pe stadiu. 10. Cu greu — Preșeful unei ramuri sportive... zgomotoase — La prăjina... 11. Nuanță a culorilor — ... la luptă. 12. În concordanță cu realitatea — Înliniv cu subdiviziuni.

CORIOLAN PETRANU — inițiator al secției de etnografie a muzeului din Arad

Personalitate marcantă a vieții științifice din Transilvania, dintre cele două războaie mondiale, Coriolan Petranu s-a impus îndeosebi pe tărâmul cercetărilor artei populare românești.

Născut în anul 1893 în comuna Sărca din județul nostru, a urmat liceul din Arad, după care a studiat istoria artei și estetică la Berlin și Viena. Devenit conferențiar de istoria artei la Universitatea din Cluj, a depus o muncă sustinută, organizând pentru prima dată în Transilvania un seminar de istoria artei, prin care a insuflat studentilor dragostea pentru țara românească și pentru arta noastră, natională pînă la slîrșitul vieții sale, în anul 1945.

Arta populară a constituit pentru Coriolan Petranu o pasiune ce se încadra în totalitatea preocupărilor sale de istoria artei românești. În studiile sale menționează o dată, necesitatea cercetărilor artei populare. Coriolan Petranu lansa îndevărăte apeluri în vedere salvări și conservări monumentelor de valoare artistice a poporului nostru.

Prin funcția ce a desfășurat-o, de

Inspector al muzeelor din Transilvania, a militat pentru completarea colecțiilor muzeelor cu material care să ilustreze creațiile poporului român, a contribuit la redescoperirea, după primul război mondial, a muzeelor din Timișoara, Oradea, Arad, Deva, Alba Iulia, Tîrgu Mureș, Cluj, Brașov și a unor muzeu noi, cum au fost cele din Făgăraș, Năsăud și Dej.

Perseverența manifestată în toată perioada Inspectoratului său, sprijinul material precum și astinența științifică acordată, fac din profesorul Coriolan Petranu adevaratul inițiator al secției de etnografie a Muzeului din Arad. Cercetările lui Coriolan Petranu, în domeniul arhitecturii lemnului, o preocupare majoră a sa, au fost inaugurate în anul 1925 în județul Arad. Concluziile și întreaga muncă de cercetare au fost cuprinse în volumul „Biserici de lemn din județul Arad”, prima lucrare de acest gen pentru Transilvania. Lucrarea a fost deosebit de apreciată de Nicolae Iorga, care sublinia, că: „... e cu altă mai meritoasă cu cît asemenea înghesuri” (bisericile din lemn,

n.d.r.) ord sau se dărâmă”. Marele nostru istoric arăta că „astfel de studii ar trebui făcute și pentru altă regiuni”.

Acestă indemnătate a găsit ecou în munca plină de pasiune a eruditului cercetător arădean, care în anul 1931 a realizat o carte ascunzătoare pentru județul Bihor, iar în anul 1934 pentru întregă Transilvania. Aceste lucrări au trezit un viu interes în lumea dacică —, o altă ce confirmă stările literare legate de situația războaielor dacice și moartea lui Decebal, ca și una dintre cele mai vechi inscripții descoperite la Histria.

strărechi teritoriul românesc. Prilejuile cele mai eficiente, în acest scop, au fost congresele științifice internaționale, la care Coriolan Petranu a prezentat comunicările privind comorile artei transilvănești. Astfel, a participat la congresele de la Stockholm, Varsavia, Sofia, Berna.

Activitatea științifică a lui Coriolan Petranu a fost încoronată de acordarea titlului de membru corespondent al Academiei din München și de membru în Comitetul Permanent al Congreselor de Istoria artei și estetică.

Cercetător emință, pasionat și riguros, Coriolan Petranu a fost cel care a sesizat valoarea și originalitatea artei populare transilvănești. Nu, poate, în neglijat aportul pe care l-a adus muzeograful românesc după Unirea din 1918. Prin studiile sale din domeniul artei populare, Coriolan Petranu a fost un adevarat deschizător de drumuri, un cercetător de reputație numai pa plan național ci și internațional.

GEORGE MANEA,
etnograf

ACTUALITATEA INTERNATIONALA

Încheierea vizitel în țara noastră a primului ministru al Republicii Populare Congo

In Capitală s-au închelat, vineri dimineață, convorbirile oficiale dintre tovarășii Manea Mănescu, membru al Comitetului Politic Executiv al CC al PCR, primul ministru al Guvernului Republicii Socialistă România, și colonel Louis Sylvain-Goma, al doilea vicepreședinte al Comitetului Militar al Partidului Congolez al Muncii, prim-ministru, sef al Guvernului Republicii Populare Congo.

Converbirile au oferit posibilitatea efectuării unui larg schimb de vederi menite să conducă la amplificarea și diversificarea re-

lașilor româno-congozene în diverse domenii de interes comun, în folosul celor două țări și popoare, al cauzei pacii și colaborării internaționale.

După încheierea convorbirilor, a avut loc semnarea unor documente.

În aceeași zi, Louis Sylvain-Goma, a părăsit Capitola.

Pe aeroportul Otopeni, împodobit cu drapelul de stat ale celor două țări, primul ministru congoză a fost salutat de tovarășul Manea Mănescu, și de alte persoane oficiale.

Conferință la nivel înalt a O.U.A.

Khartum 21 (Agerpres). — Vineri, în continuarea dezbatelerii generală ale Conferinței șefilor de stat și de guvern ai țărilor membre ale Organizației Unității Africane, do la Khartum, vorbitorii au subliniat necesitatea reglementării prin mijloaco pașnice a disputelor interafricane, a respectării integrității teritoriale și neamestecului în treburile in-

terne ale statelor, s-au pronunțat pentru întărirea cooperării dintre statele Africă și celelalte țări, în special țările arabe. Totodată, vorbitorii au relevat necesitatea aplicării în relațiile dintre statele africane a principiilor Cartel OUA, care preconizează egalitatea și nelintervenția în treburile interne.

BELGRAD. Președintele Iosip Broz Tito l-a primit vineri, la Split, pe secretarul general al ONU, Kurt Waldheim, aflat într-o vizită în Jugoslavia, cu care a avut o convorbire prietenească — informază agenția Taniug. La întrevadere a fost prezent Iosip Vrhovci, secretar federal pentru afacerile externe al RSP Jugoslavia.

PEKIN. Agenția China Nouă informază că vineri s-au reluat la Pekin negocierile între guvernele

Pe scurt • Pe scurt • Pe scurt

RP. Chineză și Japoniei în vederea încheierii unui tratat de pace și prietenie, între cele două țări.

BONN. Partidul Comunist German a dat publicitatea o declarație în care protestează energic împotriva inscrierii lui Herbert Mies, președintele PC German, și a altor membri ai conducerii partidului „po lăstiso negru ale persoanelor căntate”, aşa cum rezulta dintr-o emisiune a televiziunii vest-germane.

MADRID. Vineri, a fost comis la Madrid un atentat cărula 1-ai cazuță victimă generalul Juan Sanchez Ramos Izquierdo, de la Ministerul Apărării, și aghiotantul acestuia, locotenent-colonelul Juan Perez Rodriguez. Autoare a atentatului s-a declarat organizația extremista autoînstituționată „Grupurile Inarmate proletare” (GAP).

II-a a Festivalului național, 18.10. România pitorească, 18.40. Statul medical. Cura de ape minerale, 19. Publicitate, 19.05. Film serial pentru copii, Sindbad marinul. Coproducție japoноză-R.P.G. 19.30. Telegajnal. Întrecerea socialistă în cîstea mari sărbători. 19.50. Ora tinereții, 20.50. Căsuță poștală T.V. 21.10. Seară de teatru. Tapul Ispășitor, de Seicho Matsumoto. Premieră pe țără. Productie a televiziunii japoneze, 22.20. Telegajnal.

Mărți, 25 iulie

9 Telescoală. 10 Antologia filmului pentru copii și tineret (reluată) Charles Chaplin. 11. În alb și negru. Minunatul parc. 11.50 Telex. 16 Telex, 10.05 Telescoală. 16.35 Matineu de vacanță. În mările sudul. Episodul 4. 17 La volan — emisiune pentru conducătorii auto. 17.15 Moștenirea pentru visitor. 18 Din muzica și dansurile popoarelor. 18.15 Idei contemporane. Într-realitate și apoloogie. 18.35 Melodii din Bihor cu Florica Ungur și artiștii amatori din comuna Pietroasa. 18.50 Lección T.V. pentru lucrătorii din agricultură. 19.20. 1001 de seri. 19.30 Telegajnal. Întrecerea socialistă în cîstea mari sărbători. 20 Oameni, de la electrometal. 20.20 Seară de teatru. Simbătă la Veritas — de Mircea Radu Jacoban. Premieră T.V. 21.50 Vlașa rațională — sărac. 22 Din carteia cîntacelor românești. 22.20 Telegajnal.

Miercuri, 26 iulie

9 Telescoală. 10 Soimii patriei (reluată). 10.10 Idei contemporane. 10.30 Antena vă aparține. Selecțiuni din spectacolul prezentat de județul Sălaj. 11.25 Încursiune în cotidian. 11.45 Telex. 16 Telex. 16.05 Cenacul telescoală. 16.35 Imagine din Liberia. 17 Telegajnal pentru plonieri. 17.20 Tragerea pronoexpress. 17.35 Seară televiziunii cubaneze. 19.20. 1001 de seri. 19.30 Telegajnal. Întrecerea socialistă în cîstea mari sărbători. 19.50 Noi femele. 20.10 Seară televiziunii cubaneze. 20.40 Telegajnemateca. Căpitänul Blood. Premieră T.V. Produsă a studiorilor engleze. 22.30 Telegajnal.

Joi, 27 iulie

16 Telex, 16.05 Album școlari „Tările... Carpaților” (II); Tara Birsel (Depresiunea Brașovului). 16.30 Muzică populară românească. 16.55 Pentru timpul dv. liberă recomandăm... 17.10 Consultații juridice. 17.30 Reportaj pe glob. Phenian — după 25 de ani. 17.50 Cîntarea Românelor. Ediția a

Prezențe românești

RABAT 21 (Agerpres). — La Ambasada României din Rabat a fost organizată o conferință de presă, cu ocazia zilei de 23 August, Zilei Insurecției naționale armate, antifasciste și antiimperialiste.

Ambasadorul României la Rabat, Ovidiu Popescu, a prezentat o expunere în cadrul căreia a subliniat semnificația istorică a acestui eveniment, drumul parcurs în anii socialismului, precum și succesele obținute de poporul nostru sub conducerea Partidului Comunist Român.

BRAZZAVILLE 21 (Agerpres). — La sediul Bibliotecii naționale populare din Brazzaville a avut loc vineri ceremonia donării unui lot de publicații românești însumând 150 de titluri, din partea Bibliotecii Centrale de Stat din București.

În cadrul alocuțiunilor rostită cu acest prilej de secretarul general al Ministerului Culturii, Artelor și Sportului și de Însărcinatul cu afaceri a. i. al Ambasadei Republicii Socialiste România la Brazzaville, au fost subliniate bunele relații de cooperare existente între cele două țări și popoare.

Combinatul de prelucrare a lemnului

Arad, Calea Aurel Vlaicu nr. 14 organizează un concurs în ziua de 31 iulie 1978, pentru ocuparea următoarelor posturi:

- un contabil-șef de secție, economist cu studii superioare,
- un contabil principal,
- maștri în prelucrarea lemnului,
- maștri T.C.M.,
- maștri P.A.L.,
- un tehnician proiectant T.C.M., cu stagiu minim de cinci ani în producție,
- un economist pentru compartimentul retribuirea muncii,
- un economist pentru biroul plan-dezvoltare.

Condițiile de participare sunt cele prevăzute de Legea nr. 12/1971.

Informații suplimentare se primesc la serviciul personal, telefon 3.52.92 sau 3.54.86, interior 162, (960).

Întreprinderea de strunguri

Arad, str. Artilleriei nr. 1.

incadrează:

- un inginer cu specialitatea construcții industriale și civile,
- un inginer cu specialitatea electronică,
- turnători,
- zidari,
- dulgheri,
- fierari-betonisti,
- instalatori,
- strungari,
- muncitori necalificați.

Informații suplimentare zilnic la biroul personal. (961)

Institutul de cercetare și proiectare pentru industria lemnului

București — filiala Arad, Calea 6 Vinători nr. 1, telefon 3.31.02 incadrează urgent prin concurs:

- conductori arhitecți,
- ingineri constructori,
- ingineri electromecanici.

Cererile se vor depune la sediul filialei pînă la ziua de 1 august 1978.

Condiții de incadrare: minimum trei ani vechime. (967)

Întreprinderea de spirt și drojdie

Arad, Calea Aurel Vlaicu nr. 274—276 incadrează absolvenții ai treptei I de liceu pentru școlarizare prin școală profesională în meserile:

- berar (operator la fabricarea berii),
- lăcașuș mecanic.

De asemenea incadrează urgent:

- electricieni A.M.C.,
- fochiști pentru cazane,
- gestionari pentru APEMIN Lipova.

Informații suplimentare la sediul întreprinderii, biroul personal. (966)

Întreprinderea de exploatare a lucărătorilor de îmbunătățiri funciare

Arad, str. Teiului nr. 6/D incadrează urgent un șef de birou la aproviziorare.

Incadrarea se face conform Legii nr. 12/1971 și Legii nr. 57/1974.

Informații suplimentare la telefon 1.12.30, (965)

Întreprinderea de confecții Arad

desface un bogat sortiment de confecții de sezon pentru femei prin punctul de desfacere din str. Tribunul Dobra nr. 6. (957)

COLEGIUL DE REDACȚIE: Crăciun Bonta (redactor-șef), Ioan Borsan (redactor-șef adjuncță), Mircea Dorgoșan, Aurel Harșan, Terențiu Petruș, Romulus Popescu, Maria Rosenfeld.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Arad, B-dul Republicii nr. 81. Telefoane: secretariatul de redacție 1.33.02; administrația și mica publicitate 1.28.34. Tiparul: Tipografia Arad